Nr. 56 Koźmin, sobota dnia 14 lipca 1923 r. Rok 36

# ORĘDOWNIK URZĘDOWY
## POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie 1600 mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 100 mkp.



## Dział urzędowy

Nr. 248. **Obwieszczenie**

**dotyczące taryfy opłat za oględziny bydła rzeźnego i mięsa w raz z trychinoskopja, obowiązujące na obszarze Województwa Poznańskiego z wyjątkiem rzeźni publicznych.**

Na mocy § 14 rozp. dot. ust wykon. do oględzin bydła rzeźnego i badania mięsa z 28 sierpnia 1902 r. uchylając rozporządzenie moje z dnia 12 kwietnia 1923 r. L. dz. I. D. 2615/23 (Dz. Urzę. Wojew. nr. 17 z dnia 28 kwietnia 1923 r. pkt. 300) ustanawiam podwyższenie dotychczasowej taryfy za oględziny bydła rzeźnego, mięsa i trychinoskopji jak następuje:

Art. 1.

A. Za zwyczajne badanie mięsa i trychinoskopję łącznie z oględzinami bydła rzeźnego:

1. Sztuka bydła rog. wyjąwszy cielęta do 3 miesięcy . . . . . . . 12 000,— mk.
2. Sztuka trzody chlewnej:
   a) oględziny żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa i trychin 8 000,— mk.
   b) oględziny żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa bez trychin 6 000,— mk.
   c) trychinoskopja sama . . . . 3 000,— mk.
3. Cielę do 3 miesięcy, owca, koza lub inne małe zwierzę . . . . 4 000,— mk.
4. Koń, osieł, muł. mułosieł . . . 12 000,— mk.

Art. 2.

Oglądacz mięsa otrzymuje na koszta podróży za każdy kilometr podwójny 2 000,— mk.

Art. 3.

B. 1. Lekarze weter. pobierają za każde uzupełniające badanie mięsa bez względu na gatunek zwierzęcia 12 000,— mk. od sztuki lub według własnego uznania djety VII klasy a o ile odbywają podróż własnemi środkami lokomocyjnemi opłaca się za każdy podwójny kilometr 5 000,— mk.

Powyższa taryfa opłat ustanowiona z zastrzeżeniem każdochwilowego odwołania, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. — L. dz. 4752/23 I. D. —

Poznań, dnia 25 czerwca 1923 r.

**Wojewoda, (—) Bniński**

---

Powyższe podaję do publicznej wiadomości, w ślad za obwieszczeniem tutajszem z dnia 20 kwietnia 1923 r. — Orędownik pow. Nr. 35 pozycja 169 —

— L. dz. 2841/23 St. I. —

Koźmin, dnia 7 lipca 1923 r.

**Kierownik Starostwa.**

Niemojowski.

Nr. 249. **Komunikat.**

Na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 marca 1923 i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 go czerwca 1923 r. wynoszą **miesięcznie** składki do ubezpieczenia urzędników prywatnych włącznie z 5% dodatkiem na pokrycie dodatków drożyźnianych do rent od 1 kwietnia 1923 przy **rocznym** zarobku

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | do 750 000 mk. | (klasa | A) | 4 200 mk. |
| od 750 000 mk. | „ 1 250 000 „ | ( „ | B) | 6 825 „ |
| „ 1 250 000 „ | „ 1 750 000 „ | ( „ | C) | 10 500 „ |
| „ 1 750 000 „ | „ 2 250 000 „ | ( „ | D) | 14 175 „ |
| „ 2 250 000 „ | „ 3 000 000 „ | ( „ | E) | 18 375 „ |
| „ 3 000 000 „ | „ 3 750 000 „ | ( „ | F) | 23 625 „ |
| „ 3 750 000 „ | „ 4 500 000 „ | ( „ | G) | 28 875 „ |
| „ 4 500 000 „ | „ 5 500 000 „ | ( „ | H) | 34 125 „ |
| „ 5 500 000 „ | „ | ( „ | J) | 42 000 „ |

Za ubezpieczonych, których zajęcie u pracodawcy trwa krócej niż dwa tygodnie, należy uiścić połowę składki, za tych zaś, którzy pracują ponad 2 tygodnie należy uiścić pełną składkę miesięczną. Składka miesięczna za czas do 1 kwietnia 1923 r. wynosiła 26,60 mk.

Opłata na utrzymanie nabytych praw (Anerkennungsgebühr) wynosi 3000 mk. rocznie. Przewidziane w dotychczasowej ustawie grzywny zostały podwyższone o tysiąc razy.

Składki ubezpieczeniowe uiszczają pracodawcy i ubezpieczeni po połowie.

Osoby uprawnione do poboru rent z ubezpieczenia urzędników prywatnych pobierać będą od 1 kwietnia 1923 miesięcznego dodatku drożyźnianego:

a) inwalidzi i starcy 80 000 mk.
b) wdowy i wdowcy 40 000 „
c) sieroiy zupełne 40 000 „
d) sieroty niezupełne 20 000 „

Suma dodatków drożyźnianych dla osób pozostałych po jednym ubezpieczonym nie może przekraczać 80 000 mk.

Z dodatków drożyźnianych nie mogą korzystać osoby, które otrzymują już dodatki drożyźniane do renty przyznanych na podstawie ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy niemieckiej.

Według ustawy z dnia 22 września 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia dotychczas obowiązującej ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych podlegają przymusowemu ubezpieczeniu wszyscy urzędnicy prywatni **niezależnie od wysokości ich zarobku rocznego.**

Do kategorji urzędników prywatnych, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zalicza się funkcjonarjuszy pracujących w urządach państwowych i samorządowych nie posiadających prawa do emerytury, pomocników handlowych, biurowych, aptekarskich i bankowych urzędników gospodarskich, gorzelników, leśników, gospodynie werkmistrzy prywatnych lub niestabilizowanych nauczycieli i nauczycielki, organistów,

artystów scenicznych, członków orkiestry i t. d. Obowiązek ubezpieczenia rozpoczyna się z ukończonym 16 rokiem życia.

Pracodawcy, którzy swych funkcjonarjuszy do ubezpieczenia urzędniczego nie zgłosili, powinni uczynić to bezzwłocznie. Zgłoszenia i składki, ostatnie obliczone wedle powyżej podanej tabeli, przesyłać należy do Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

Poznań, dnia 30 czerwca 1923 r.

**Zarząd Ubezpieczalni Krajowej.**
(—) Wybieralski

Powyższe podaje do publicznej wiadomości.
— L. dz. 303/23 Uub. I. —

Koźmin, dnia 7 lipca 1923 r.

**Przewooniczący Urzędu Ubezpieczeń**
w z. Andrzejczak

---

Nr. 250. **Dotyczy zgłaszania się byłych internowanych — azylantów — obywateli rosyjskich lub ukraińskich.**

Na podstawie reskryptu Województwa Poznańskiego z dnia 14 czerwca 1923 r. — L. dz. 4914/23 II — zarządzam co następuje:

Wszyscy byli internowani oraz azylanci, obywatele rosyjscy lub ukraińscy, przebywający na obszarze powiatu Koźmińskiego, winni się jaknajspieszniej najpóźniej do dnia 24 lipca b. r. zgłosić w odnośnych Miejskich Urzędach policyjnych wzgl. Komisarjatach Obwodowych celem zapisania się do księg. kontrolnej oraz ewtl. uzyskania z Starostwa „karty pobytu". Należy przynieść ze sobą wszelkie dokumenty jak kartę zwolnienia, kartę urlopu, legitymację i postarać się o 2 fotografje, które później na zawezwanie Starostwa w celu wystawienia karty pobytu potrzebne będą. Wyjazd poza powiat Koźmiński może nastąpić tylko za zezwoleniem Starostwa. Przy zmianie miejsca pobytu w powiecie winien interesowany natychmiast zameldować się w odnośnym Miejskim Urzędzie policyjnym wzgl. Komisarjacie Obwodowym.

— L. dz. 2614/23 St. —

Koźmin, dnia 10 lipca 1923 r.

**Kierownik Starostwa**
Niemojowski

---

Nr. 251. Nawiązując do ogłoszenia mego z dnia 18 kwietnia 1923 r. L. dz. 633/23 W. P. (Orędownik Nr. 34 oznajmiam, że według ustalenia przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie wzrost kosztów drożyzny w miesiącu marcu b. r. wynosi 7,5%, w kwietniu r. b. 9,6% i otyle procent należy podwyższyć poprzednie, w myśl wyżej wymienionego ogłoszenia obliczone stawki taryfy zwrotów kosztów wspierania ubogich.

Wobec powyższego ogłoszenia wynosi wsparcie ubogich w mieście Koźmine:

1. w miesiącu marcu r. b. . . . . 38 202,— mk.
2. „ „ kwietniu r. b. . . . . 41 869,— mk.

W wszystkich innych miejscowościach powiatu:

1. w miesiącu marcu r. b. . . . . 30 061,— mk.
2. „ „ kwietniu r. b. . . . . 32 946,— mk.

— L. dz. 1041/23 W. P. —

Koźmin, dnia 8 lipca 1923 r.

**Starosta**
w z. Andrzejczak.

---

Nr. 252. Na rendanta Kasy szkolnej w Bruczkowie wybrany został gospodarz Krystkowiak Jan II. z Bruczkowa.

Wybór zatwierdzam. — L. dz. 111/23 S. O. I. —

Koźmin, dnia 10 lipca 1923 r.

**Kierownik Starostwa**
Niemojowski.

---

Nr. 253. **Ofiary i pokwitowania.**

Na rzecz Ociemniałych Wojaków zebrano w powiecie Koźminskim.

| | |
|---|---|
| Urzędnicy Starostwa i Wydziału Powiat. . | 57 000 mk. |
| Miasto Koźmin . . . . . . . . . . . | — nic — |
| „ Pogorzela . . . . . . . . . | 157 000 mk. |
| „ Borek . . . . . . . . . . . | 86 650 mk. |
| Gminy i dwory Kom. Obw. Koźmin . . | 33 600 mk. |
| „ „ „ „ Pogorzela . | 458 000 mk. |
| „ „ „ „ Borek . . | 368 170 mk. |
| razem | 1 160 920 mk. |

które przekazane zostały do Banku Przemysłowców w Poznaniu do dyspożycji Związku Ociemniałych Wojaków w Bydgszczy. — L. dz. 110/23. ZOP. —

Koźmin, dnia 1 lipca 1923 r.

**Kierownik Starostwa**
Niemojowski.

## Dział nieurzędowy

# Swiętokradztwo w tumie gnieźnieńskim

Gniezno, 12. 7. (Kur. Poz.) Wczoraj, w środę, między godz. 11 a 12 w południe dokonano potwornej kradzieży w katedrze gnieźnieńskiej. Złodzieje, których było kilku, dostali się do kościoła pod pozorem zwiedzenia go i okradli doszczętnie skarbiec kościelny, zabierając nawet głowę św. Wojciecha, spoczywającą w złotym relikwiarzu.

Kościelny zauważył kradzież już o godzinie 12-ej, doniósł jednak o niej policji dopiero o godz. 18-ej. Został on natychmiast aresztowany.

Świętokradcy uwieźli łup prawdopodobnie automobilem, widziano bowiem w krytycznym czasie stojący przed katedrą automobil. Po pewnym czasie wyszedł z katedry jakiś mężczyzna z walizką w ręce, wsiadł do automobilu i odjechał. Był to prawdopodobnie jeden z sprawców kradzieży.

M. i. skradziono 7 kielichów złotych, monstrancję i bezcennej wartości relikwiarz.

Według danych wyników dochodzeń bandyci podzielili się czynnościami, mianowicie 3 z nich zajęło rozmową kościelnego, a czwarty w tym czasie obrabował skarbiec. Zarządzono pościg za złoczyńcami.

Wartość skradzionych przedmiotów nie da się nawet w przybliżeniu obliczyć.

W mieście panuje wielkie poruszenie i przygnębienie.

## Wiadomości pozamiejscowe

**Gniezno.** (Zaaresztowanie bandy złodziejskiej.) Z początkiem czerwca b. r. zaczęła grasować na terenie tut. Ekspozyt. śledczej niebezpieczna spółka włamywaczy, która była tak sprawnie zorganizowana, że nawet przy wydatnych dochodzeniach Eksp. śled. trudno było ową szajkę bandytów ująć. Bandzie przewodził, zbiegły z więzienia w Koronowie niejaki Kabat. Po energicznych dochodzeniach zdołano wreszcie wymienioną bandę ująć i sprowadzić do tut. Eksp. Przy indagacjach udowodniono członkom szajki siedem ciężkich kradzieży z włamaniem; do który to przestępstw po mozolnych dochodzeniach i badaniach wszyscy się przyznali. Skradzone rzeczy zdołano prawie wszystkie odnaleźć, jakoteż odebrać paserom i zwrócić poszkodowanym. Przestępców oddano tutejszej Prok. Sądu Okręgowego.

**Ostrów.** (Ofiara kąpieli.) W poniedziałek wieczorem utonął przy kąpaniu w stawku za dworcem kolejowym 15-letni uczeń kupiecki Leon Smoliński.

**Poznań.** (Tajemnicza paczka). Na tutejszem dworcu oddano przed kilkunastu dniami paczkę, po którą nikt się nie zgłaszał. Obecnie wykazało się, że w paczce znajdowały się zwłoki nowonarodzonego dziecka, które były już przeszły w silny rozkład. Dochodzenia śledcze za nadawcą tajemniczej paczki są w biegu.

— Ujęcie świętokradców. Policja przyaresztowała dwóch złoczyńców świętokradców, którzy na cmentarzu św. Wojciecha potłukli kilka nagrobków celem spieniężeniach ich. Są to robotnicy Jan Głodny i Ignacy Wilhelm, obaj z Poznania. Zbrodniarzy nie minie surowa zasłużona kara.

**Toruń.** Toruński cech krawiecki obchodzi w tych dniach 400 jetni jubileusz swego istnienia. Wiek cechu jest daleko starszy, ale 400 lat mija od chwili zapisania pierwszego mistrza krawieckiego do ksiąg dla mistrzów krawieckich. Równocześnie odbywać się będzie zjazd związku krawieckiego i delegatów z całej Rzeczypospolitej, mianowicie z Poznania, Grudziądza, Warszawy, Łodzi, Krakowa i Śląska. Zjazdy takie mają dla poszczególnych rzemiosł duże znaczenie.

**Grudziądz.** (Uroczystość grunwaldzka). Związek Obrony Kresów Zachodnich w Grudziądzu przygotowuje z okazji rocznicy bitwy pod Grunwaldem na sobotę i niedzielę 14 i 15 lipca wzgl. poniedziałek obchód grunwaldzki, na który złoży się uroczystość wojskowa, akademja w Teatrze Miejskim, zbiórka na cele oświaty na kresach niewyzwolonych (Warmja, Mazury, Śląsk Opolski itd.)

**Kielce.** (Tajemniczy Trup). W lesie pod wsią Rejowem, w pow. kieleckim, znaleziono trupa mężczyzny w ubraniu kolejarza, którego osobistości z powodu braku dowodów nie ustalono.

**Łódź.** (Rabunek przy pomocy chloroformu). W mieszkaniu Ryszarda Markusza, przy ul. Piotrowskiej nr. 169, dokonano rabunku 3-ch albumów ze zbiorami znaczków pocztowych wartości 200 miljonów marek. Obecną w mieszkaniu Adelę Markuszową rabuś uśpił chloroformem. Wychodzącego z łupem sprawcę rabunku schwytali sąsiedzi. Jest to 23-letni Karol Pieśniak z Warszawy, lecz zamieszkały w Gdańsku. Przy zatrzymanym, który specjalnie przyjechał z Gdańska celem dokonania rabunku, znaleziono flaszeczkę z chloroformem. Badany przez policję Pieśniak wskazał wspólnika swego Eugenjusza Majera, studenta politechniki z Gdańska, przez którego był namówiony do rabunku albumów i który czekał przed domem na ulicy. Zrabowane albumy mieli oni sprzedać pewnemu poddanemu szwedzkiemu w Gdańsku.

# Rozmaitości

**Nowe obrazy Rubensa.** Dyrektor „Academie-Galerie“ w Wiedniu Eigenberger odkrył w pomieszczeniach galerji 8 cennych obrazów pendzla Rubensa. Wartość każdego z tych obrazów wynosi setki miljonów. Znaleziono, między innemi: 1) Studjum Chrystusa, które Rubens ukończył w latach 1606—1607; 2) Szkic do niewykończonego obrazu „Hołd Pasterzy“; 3) Fragment i szkic oryginalny obrazu „Święta Teresa, modląca się za grzeszników“; 4) Studjum jeźdźca „Filip IV hiszpański“.

**Domy przejechane przez pociąg.** W pobliżu miejscowości Springfield w Stanach Zjednoczonych, pociąg towarowy, złożony z sześciu wagonów, wyskoczywszy z szyn, najechał na cztery domy, burząc je doszczętnie.

Wskutek tego wypadku tylko jedna osoba została pokaleczona, podczas gdy 35-ciu mieszkańców tych domów prócz przestrachu, nic więcej nie odczuło.

**Niezwykły wynalazek.** Pewien Polak wynalazł ubranie, które pozwala przez dłuższy czas chodzić po morzu i nie utonąć. Ubranie sporządzone jest z łodyg podzwrotnikowej rośliny. Jedwabiste miękkie jej łodyki pozwalają wyrabiać tkaninę. Człowiek, ubrany w ów kostjum, zanurza się w wodzie po piersi. Można nawet utrzymać pewien ciężar, albo drugiego człowieka. Robione próby pozwalały chodzić po morzu 7 mil.

# Ruch w towarzystwach

**Komunikat!**

**Członkom „Stowarzyszenia Urzędników Państw. Kom. i Sam. na powiat Koźmiński — T. z. — w Koźminie“ przypominamy niniejszem — w ślad za naszym komunikatem w „Orędowniku“ nr. 54 —**

**o zebraniu miesięcznem**

**które się odbędzie w niedzielę, dnia 15 lipca br. o godzinie 2-giej popołudniu na salce p. Mrozkowiaka w Koźminie.**

Poza bardzo interesującym wykładzie, który wygłosi nauczyciel rolnictwa kol. Ludwiczak na temat **„Niemcy a Słowanie“** zdane będzie sprawozdanie z wycieczki do Gołuchowa oraz omawiane będą dalsze wycieczki planowane do odbycia w tym roku.

**Pozatem mamy zamiar — o ile zebranie to uchwali urządzenia po zebraniu wspólnej fotografji w pewnym celu.**

**Prosimy przeto o liczny udział.**

| Prezes | Sekretarz |
|---|---|
| J. Marciniec | Andrzejczak |
| Dyr. szkoły ogrodniczej | Str. sekretarz powiatowy. |

Zebranie Tow. Powstańców i Wojaków odbędzie się 15-go b. m. w niedzielę o godz. 2-giej u druha Grodzkiego.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Przybyłe na wypoczynek letni z Warszawy do Koźmina wychowanki bursy sierot reemigrantek „NASZ DOM" Chrześc. Towarzystwo Ochr. Kobiet dają

**w dniu 22-go lipca b. r. w sali p. Mrozkowiaka o godzinie 8-ej wieczorem**

# PRZEDSTAWIENIE

**urozmaicone śpiewem i tańcami**

Ze względu na bardzo ciężkie warunki materjalne zakładu i trudności wyżywienia dzieci, pożądane jest aby miejscowi i okoliczni mieszkańcy zechcieli licznie przybyć na niniejsze przedstawienie.

**Program będzie następujący:**

CZĘŚĆ I KONCERTOWA

Chór: Burza, Ułany, Oj ziemie, Kaj się działy — Szobera, Lachmana | Hanka, Myszka, Chłopak

CZĘŚĆ II

**Komedyjka:** Sclavus saltans (obrazek z czasów rzymskich)

CZĘŚĆ III

Chinki, Krakowiak | **Balet** Taniec fantastyczny

**ZAKOŃCZENIE**

CENY MIEJSC: Krzesło rezerwowe 5000 mk., I miejsce 3000 mk., II miejsce 2000 mk., wstęp na salę 1000 mk.

---

Polecam się

**jako krawcowa**

**i przyjmuję wszelkie prace w zakres ten wchodzące także i bieliznę**

w domu i ewtl. pozadomem

—REPERACJE TAKŻE PRZYJMUJĘ—

**Helena Kapuścinska**

Koźmin — Borecka 1.

---

**Książki szkolne** zeszyty, piórka, atrament, tablice, rysiki, gąbki i t. d. i t. d.

poleca

Księgarnia J. Kraszewska

(Wydawnictwo Orędownika) Koźmin,

---

**STROICIEL FORTEPIANÓW**

Kurowski z Poznania

**przybył**

Spieszne **tylko piśmienne** zgł. uprasza się do hotelu pana Pilarczyka.

---

**Poszukuje się mieszkania**

**3, 4—5 pokoji i kuchnią**

od zaraz lub później za wysokim wynagrodzeniem. Zgłosz. do eksped. Orędownika.

---

**NOWA DROGERJA**

KOŹMIN Wlkp.

RYNEK

TEL. 86

| poleca | empfiehlt |
| --- | --- |
| wszelkie artykuły **drogeryjne** | sämtliche **Drogerie-artikel** |
| Skora i rzetelna obsługa | Flotte und reelle Bedienung |

---

**WSZELKIE DRUKI**

(najwykwintniejsze) wykonuje po cenach umiarkowanych

Zakład Graficzny

Leona Goldbeka w Koźminie (Wlkp.)

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.

Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie. Telefon 34